

آينه

تحت

یادداشت: «تعامل با شرق»؛ الهه کولایی

در مرزهای شمالی کشور که بیش از دو دهه از حادثه فروپاشی اتحاد شوروی می‌گذرد امکانات مناسب و قابل‌توجهی برای توسعه روابط اقتصادی و تجاری خارجی فراهم شده است. به‌ویژه در آسیای مرکزی و قفقاز و نیز در روسیه و کشورهای دیگر بارآمده از فروپاشی اتحاد جماهیر شوروی زمینه‌های مناسبی برای صادرات تولیدات داخلی در زمینه‌های مختلف به وجود آمده که متأسفانه در طول دو دهه گذشته کمتر مورد توجه قرار گرفته است. حتی در سال‌های اخیر سیاست خارجی تحت عنوان نگاه به شرق شکل گرفته است که در پی آن شاهد گسترش جدی روابط اقتصادی با کشورهای مناطق شمالی یا به عبارتی کشورهای مستقل هم‌بوسه‌بودیم. برای خروج از رکود تورمی روابط خارجی مناسب می‌تواند بازارهای وسیع و مناسبی را در این منطقه برای تولیدکنندگان ایرانی فراهم سازد. بر این اساس فعال کردن دیپلماسی جمهوری اسلامی ایران در این مناطق در خدمت نیازهای اقتصادی و ایجاد شرایط مناسب برای صدور کالا و خدمات فنی از ایران به این کشورها می‌تواند دولت را در جهت دستیابی به اهداف مورد اشاره در این برنامه یاری رساند.

ایران

«نامه زیباکلام به قالیباف»

صادق زیباکلام در اعتراض به تفکیک جنسیتی در شهرداری، به محمدباقر قالیباف نامه نوشت. به گزارش ایران، این استاد دانشگاه تصمیم شهردار تهران مبنی بر جداسازی اتاق کار زنان و مردان در این نهاد را فاقد پشتوانه کارشناسی توصیف کرد. وی با ابراز تردید درباره نیت شهردار تهران، تصمیم قالیباف را در راستای اغراض سیاسی دانست. به اعتقاد زیباکلام، هدف قالیباف از این تصمیم، جلب حمایت اصولگرایان برای حمایت از وی در انتخابات آتی است. این استاد دانشگاه پیش‌بینی کرد «امور» شهردار تهران، جایگاه او نزد اصولگرایان و جامعه را تغییر نخواهد داد.

جمهوری اسلامی

راستی از حکم معاون اول احمدی نژاد چه خبر؟

با اینکه دادگاه مهدی هاشمی، فرزند آیت‌الله هاشمی‌رفسنجانی، دیروز شروع شد و امروز نیز ادامه می‌یابد، هیچ‌یک از افرادی که مدعی‌ها بودند خواستار محاکمه وی بودند و با ادبیات مخصوص خودشان می‌گفتند پسر وی نمی‌گارد این محاکمه انجام شود، اکنون در این زمینه سکوت اختیار کرده‌اند. انتظار از این افراد اینست که اولاً آنچه گفته‌اند اظهار پشیمانی کنند،تأییاغتر کنند که آیت‌الله هاشمی‌رفسنجانی، که از اسوانه‌های نظام است، مشکلی برای محاکمه فرزند خود به وجود نیانورده و ثالثا به افکار عمومی پاسخ دهند که چرا احمدی‌نژاد حاضر نشد به دادگاه برود؟ راستی از حکم معلون اول احمدی‌نژاد (محمدرضا جهمی) چه خبر؟

کیم

سر مقاله: «صد نکرده به مرصاد آمده‌اند!» حسین بشرتمداری

پیام سردار قلم سلیمانی فرمانده صاحب‌نام و برصلابت سپاه قدس به مقاومت و تاکید ایشان که خلع سلاح مقاومت موموم است و زمین و آسمان و دریا را برای صهیونیست‌ها به جهنم تبدیل می‌کنیم، که بعد از تصریح حضرت آقا به مجهر کردن و مسلح کردن کرانه باختری صورت گرفت و در نوع خود بی‌سابقه بود، عرصه را بر صهیونیست‌ها و حامیان منطقه‌ای و فرامنطقه‌ای آنها تنگتر و سخت‌تر کرده است. آنها به‌خوبی می‌دانند که رهبر معظم انقلاب در عملی کردن نقشه راهی که اعلام داشته‌اند جدی و سازش‌ناپذیرند و سردار سلیمانی نیز بارها نشان داده است که در بی‌گیری فرمان ولی‌امر مسلمین با کسی ششوی ندارد و در تبدیل آسمان و زمین و دریا به جهنم برای صهیونیست‌ها اهل کرافه نیست. و همه این شواهد حکایت از آن دارند که منطقه آستان حادنه بزرگ و جدیدی به‌نفع جهان اسلام است. شاید همان بیچ بزرگ تاریخ که رهبر معظم انقلاب از آن خبر داده بود.

روز

یادداشت: «نشانه‌های جهانی پیروزی غزه» محمداسکندری

با وجود تمام این تبلیغات ناجوانمرانه علیه اسلام افکار عمومی جهان نسبت به جنایات علیه مسلمانان غزه واکنش نشان می‌دهد و این یک پیروزی بزرگ برای مردم مظلوم فلسطین و همچنین دنیای اسلام به حساب می‌آید امروز پرده از ظلم و جنایات اسرائیل برداشته شده است و مطمئنا این رژیم منحوس نمی‌تواند در مقابل موج خروشان اعتراضات مردمی همچنان به جنایات خود ادامه دهد و یقیناً با حمایت‌های آزادی‌خواهان جهان از ملت مظلوم فلسطین باید شاهد روزی باشیم که جنایتکاران اسرائیلی به دست مردم فلسطین محاکمه و اعدام شوند.امروز خود اسرائیل را ره‌ را برای نابودی خویش هموار کرده است.

وقت امروز

سر مقاله: «اشتباهات باران‌های» محسن جدقی

وزیر اقتصاد اعلام کرده بزودی فرآیند حذف درجی پاناه ۱۰میلیون نفر آغاز خواهد شد. آیا دولت می‌تواند با استفاده از بانک‌های اطلاعاتی خود، ثروتمندان را شناسایی کند؟ برای پاسخ به این سوال باید عملکرد مسوولان را از زبانی کنیم؛ در طرح سبد کالا که در هفته‌های پایانی سال گذشته اجرا شد، دولت نشان داد اصلا اطلاعات جامعی از معیشت مردم ندارد به همین علت بسیاری از نیازمندان نتوانستند سبد کالا دریافت کنند در حالی که بسیاری از آنها‌ی که نیازمند نبودند آن را قلمت را دریافت نکردند. دولت با اجرای ناقص این طرح نشان داد نمی‌تواند به این راحتی‌ها ثروتمند و نیازمند را تفکیک کند حال چگونه می‌خواهد ۱۰میلیون ثروتمند را شناسایی کند؟ موضوع بارانه نقدی با مساله‌ای ملند سبد کالا بسیار متفاوت و از درجه اهمیت بسیار بیشتری برخوردار است و درخان‌اشتباهات متعدد می‌تواند حتی معیشت خانوارهای نیازمند را تحت‌تاثیر قرار دهد.

بررسی عملکرد دولت «تدبیر و امید»

یک‌سال با روحانی

شرق: آیا او باید از مردم عذرخواهی کند؟ «حسن روحانی» وعده داده بود اگر بعد از یک‌سال دولت نتوانست به یک‌چهارم وعده‌هایش عمل کند باید از مردم بپوزش بخواهد. اگرچه گزارش یکساله دولت که احتمالاً به‌زودی منتشر می‌شود، مشخص خواهد کرد که «روحانی» تا چه حد موفق شده به وعده‌هایش عمل کند اما پیش از آن ما به پهنانه یک‌سالگی تحویل دولت به «حسن روحانی» عملکرد او را موضوع نظرخواهی از فعالان و تحلیلگران سیاسی قرار دادیم. با بسیاری تماس گرفتیم. برخی کمبود وقت و زمان و نبود آمادگی با عدم‌تمایل به اظهارنظر در حوزه سیاست را پهنانه کردند و از صحبت خودداری. در کل، یافتن اصلاح‌طلبانی که در نقد دولت، چه مثبت و چه منفی، سخن بگویند راحت‌تر بود تا اصولگرایان. برخی اصولگرایان هم دلایل دیگری داشتند؛ مثلاً احمد کریمی‌اصفهانی، رییس جامعه اصناف بازار گفت با توجه به فرموده مقام‌مظهر هبری مبنی بر حمایت از دولت و خودداری از تخریب آن، ترجیح می‌دهد فعلاً صحبتی نکند یا برخی مانند «کوچک‌زاده» نماینده عضو جبهه پایداری مجلس هم، به دلایلی اصلاً تمایلی برای گفت‌وگو با روزنامه «شرق» ندارد. در کل چهار صاحب‌نظر – دو اصلاح‌طلب و دو اصولگرا – عملکرد دولت در حوزه بهداشت‌ودرمان، بخشی از سیاست خارجی و اقتصادی (در زمینه کنترل رشد تورم) را مثبت ارزیابی کردند. در حوزه فرهنگ، و بخشی از اقتصاد و سیاست خارجی اختلاف‌نظر داشتند.

حمیدرضا ترقی، عضو شورای مرکزی حزب موتلفه:

رضایت مومنان جلب نشده

دشمن داخلی‌اند، اما با این دشمنان داخلی هنوز مقابله جدی نشده است و موانع موجود از سر راه توسعه کشور برداشته نشده و به انتظار مردم که در حوزه اقتصادی درآین‌مدت، گام‌های خوبی بردارد. در عرصه سیاست خارجی و بین‌المللی تنش‌های بین ایران و کشورهای غربی را تا اندازهای کاهش داده و توانسه است یک فضای تعاملی پدید آورد. در زمینه سیاست داخلی هم باید به تعامل دولت با احزاب و پیگیری اصلاح و بازنگری جدی جایگاه احزاب در ساختار سیاسی کشور به‌عنوان یک نقطه مثبت نگاه کرد. این مواردی که عرض کردم موارد مثبت عملکرد دولت بود اما در رابطه با مبارزه با فساد، رانت و تحقق عدالت اقتصادی به‌نظر نمی‌رسد که دولت تابه‌حال توفیقی داشته است و می‌شود گفت که بر اساس ارزیابی‌ها، ۷۰درصد عدم توفیق را خود دولت اعتراف کرده است. در زمینه خروج از رکود در بخش تولید و ایجاد اشتغال هم دولت متأسفانه توفیقی نداشته و بنا به اعلام وزیر اقتصاد، خروج از این وضع به دوسال فرصت نیاز دارد. به تعبیر خود آقای روحانی، رکود تورمی و بیکاری، بوده و رویکرد خوبی داشته‌ایم.

دشمن داخلی‌اند، اما با این دشمنان داخلی هنوز مقابله جدی نشده است و موانع موجود از سر راه توسعه کشور برداشته نشده و به انتظار مردم که در حوزه اقتصادی درآین‌مدت، گام‌های خوبی بردارد. در عرصه سیاست خارجی و بین‌المللی تنش‌های بین ایران و کشورهای غربی را تا اندازهای کاهش داده و توانسه است یک فضای تعاملی پدید آورد. در زمینه سیاست داخلی هم باید به تعامل دولت با احزاب و پیگیری اصلاح و بازنگری جدی جایگاه احزاب در ساختار سیاسی کشور به‌عنوان یک نقطه مثبت نگاه کرد. این مواردی که عرض کردم موارد مثبت عملکرد دولت بود اما در رابطه با مبارزه با فساد، رانت و تحقق عدالت اقتصادی به‌نظر نمی‌رسد که دولت تابه‌حال توفیقی داشته است و می‌شود گفت که بر اساس ارزیابی‌ها، ۷۰درصد عدم توفیق را خود دولت اعتراف کرده است. در زمینه خروج از رکود در بخش تولید و ایجاد اشتغال هم دولت متأسفانه توفیقی نداشته و بنا به اعلام وزیر اقتصاد، خروج از این وضع به دوسال فرصت نیاز دارد. به تعبیر خود آقای روحانی، رکود تورمی و بیکاری، بوده و رویکرد خوبی داشته‌ایم.

عبدالله ناصری، مدیرعامل سابق ایرنا و عضو بنیاد باران:

تغییر فضا

در مجموع حتماً نمره قابل‌قبولی به دولت یکساله روحانی می‌دهم. اما بخشی از نمره قابل‌قبول من به تفاوت بین دو فضایی است که در یک سال گذشته، بعد از فضای پرسماله هشت‌ساله گذشته ایجاد شد. طبیعتاً اگر دولتی ضعیف‌تر از دولت فعلی هم روی کار می‌آمد، نمره قبولی می‌گرفت. به دولت در حوزوه آموزش عالی و فرهنگ عمومی یا در حوزه سیاست خارجی و دیپلماسی نمره خیلی خوبی می‌دهم. در حوزه بهداشت عمومی و پزشکی هم باید از دولت تقدیر کرد. اگرچه در برخی عرصه‌ها چه چیزی تحول گرفته است. در حد کلیت امید رای داده بیشتر از این بود. مثلاً در حوزه اقتصادی یا اجتماعی در مقایسه با حوزه‌های قبلی نمره خوبی نمی‌دهم. یک اشتکال عمده دیگر این است که ارتباط بخش قابل‌توجهی از دولتمردان با افکار عمومی خیلی قوی نیست. الان جامعه نمی‌داند که دولت در تک‌تک عرصه‌ها چه چیزی تحول گرفته است. در حد کلیت می‌دانم اما جزئیات را نه. بسیاری از دولتمردان با مردم حرف نمی‌زنند. آنها باید صریح و روشن بگویند چه وضعیتی را تحول گرفتند و چه می‌خواهند انجام دهند. یکی دیگر از حوزه‌هایی که تا پیش از دولت ایشان به علت مساله پرورنده هسته‌ای نقش و فعالیت پررنگی داشت، شورائعالی امنیت ملی است. به‌نظرم این شورالان باید در عرصه افکار عمومی حضور پررنگ‌تری داشته باشد، درحالی‌که اکنون ندارد. در کل، من تصور با او انجام داده که در ادامه می‌خوانید.

شرق: دولت در آستانه یک‌سالگی است و این یعنی یک سال از روزهای ریاست محمود احمدی‌نژاد بر قوم‌مجریه می‌گذرد اما همچنان شاهد آرایه گزارش‌هایی متعدد از تخلفات گسترده در دولت‌های او هستیم. گزارش‌هایی که اکبر ترکان، مشاور ویژه رییس‌جمهوری درباره آن می‌گوید، زمان تحویل دولت هرگز فکر نمی‌کرده اوضاع این چنین باشد و دولتمردان قبلی اینگونه بی‌محابا به بیت‌المال ناخته‌باشند. «ایرنا» در همین زمینه گفت‌وگویی با او انجام داده که در ادامه می‌خوانید.

آیا می‌توان گفت در دولت شاهد بازگشت نخبگان به اداره امور اجرایی کشور هستیم؟
دولت آقای دکتر روحانی با مشکلات بسیار پیچیده و سهمگینی مواجه است که نتیجه یک دوره طولانی بی‌تدبیری است. لذا کوشش آقای دکتر روحانی این بوده که از با تجربه‌ترین‌ها استفاده کند.افراد شناخته‌شده‌برای همه مردم که در سال‌های گذشته در مسوولیت‌های مختلف، کار، رفتار و عملکرد آنان را دیده‌اند و درباره آنها احساس مثبت دارند.

۴ چطور مردم در انتخابات ۹۲ دوباره اعتماد می‌کنند؟
مردم آن هشتت سال را دیدند که تورم وحشتناک بود، نتیجه آن هشتت سال برراد دادن درآمدهای نفتی و شکست تولید داخلی در مقابل هجوم واردات بود. نتیجه آن طرح‌های بدون پشتوانه کارشناسی، مثل پرداخت یارانه نقدی، مسکن مهر یا سهام عدالت نبود. ارزیابی

سیاست

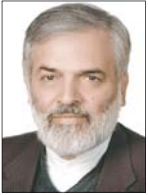

محمدحسن قدیری‌ایبانه تحلیلگر سیاسی اصولگرا:

محافظه‌کاری در اجرای هدفمندی

این رابطه رنگ می‌یازد. از اقدامات منفی دولت قبل استفاده‌های بی‌رویه در اواخر دولت بود که باید این استفاده‌ها لغو می‌شد ولی ظاهراً مدیران فعلی به‌دنبال افزایش استفاده‌ها برای هم‌جنان خود هستند. در شرایط کاهش درآمد‌های دولت، باید توقعات، کاهش یابد اما نتنها کاهش نیافته بلکه وعده‌های داده‌شده

به مردم هم افزایش یافته است.البته دولت قدم‌های خوبی در جهت وضعیت بهداشت داشته اما در زمینه حذف قشار پردرآمد از دریافت یارانه بسیار محافظه‌کارانه عمل بوده، یعنی عملاً هدفمندسازی صورت نگرفته است، این درحالی است که تاخیر در هدفمندسازی واقعی و واقعی‌شدن قیمت‌ها به زیان اقتصاد بوده و زمینه را برای رانت و قاچاق فراهم می‌آورد، البته شاهد مواردی از رانت نیز بودایم و برخورد اساسی و اصولی با فساد نشده است. در حوزه برنامه و بودجه قرار بود دولت اصلاحاتی انجام دهد. در هشت‌سال گذشته دست دولت برای جابه‌جایی بودجه بیش از اندازه باز نبود و دولت فعلی با وجود وعده‌هایی که داد، به ظاهر مایل است این دست باز را برای خود حفظ کند. لذا انتقادهای آنها به دولت قبلی در

دولت جناب آقای روحانی در این یک‌سال مثل دولت‌های قبلی هم از نقاط قوت و هم ضعف برخوردار بوده و برخورد منصفانه ایجاب می‌کند که هر دو مشاهده شود. در زمینه اقتصادی ما شاهد نوعی آرامش در وضعیت کشور هستیم، این آرامش تا حد زیادی نتیجه تأثیر جو روانی ایجادشده بعد از انتخابات است. در زمینه هدفمندی یارانه‌ها هرچند دولت، فاز دوم را آغاز کرد اما تنیب هدفمندی بسیار کم است و درصد افزایش قیمت فراورده‌ها در بسیاری از موارد کمتر از میزان تورم بوده، یعنی عملاً هدفمندسازی صورت نگرفته است، این درحالی است که تاخیر در هدفمندسازی واقعی و واقعی‌شدن قیمت‌ها به زیان اقتصاد بوده و زمینه را برای رانت و قاچاق فراهم می‌آورد، البته شاهد مواردی از رانت نیز بودایم و برخورد اساسی و اصولی با فساد نشده است. در حوزه برنامه و بودجه قرار بود دولت اصلاحاتی انجام دهد. در هشت‌سال گذشته دست دولت برای جابه‌جایی بودجه بیش از اندازه باز نبود و دولت فعلی با وجود وعده‌هایی که داد، به ظاهر مایل است این دست باز را برای خود حفظ کند. لذا انتقادهای آنها به دولت قبلی در

محمدجواد حق شناس، فعال اصلاح‌طلب:

نمره متفاوت در حوزه‌های متفاوت

و افزودن بر تنش‌ها بودند. در حوزه فرهنگ هم به نظر می‌آید عملکرد دولت روحانی –با وجود اعلام برخی نارضایتی‌ها توسط اصولگرایان و دلوایسنان – گرچه با سطح انتظارات نخبگان و فعالان عرصه فرهنگ همراه نبوده، اما در مجموع نمره قابل‌قبولی دارد. در حوزه سیاست داخلی هم گرچه دولت نتوانست در انتخاب

همکاران خود آن گونه که در سایر حوزه‌ها با دستی‌بازتر عمل می‌کرده، رفتار کند اما در مجموع تلاش‌هایی داشته تا بتواند با تغییرات در سطح استناداران زمینه تحقق وعده‌ها را فراهم کند. در این بخش با انتصاب استاندارانی مشابه‌رو تا حدودی تلاش‌های دولت برای ایجاد تغییرات به‌گونه‌ای بیش رفت که به نوعی همراهی‌های نمایندگان مجلس را با خود داشته باشد و در بخشی دیگر به نوعی دیگر به مطالبات رای‌دهندگان به حسن روحانی توجه کند. اگرچه نهایتاً تلاش‌ها در سطح تغییرات مربوط به فرمانداری‌ها هنوز به نتیجه خاص نرسیده است. درخصوص پایسان‌دادن به فضای حاکم‌شده در رابطه با وقایع و حوادث انتخابات ۸۸ به نظر می‌رسد این بخش از وعده‌های دولت تاکنون منجر به تغییر فضایی که مورد انتظار بود، نشده است. گرچه دولت در این بخش و در دیدارهایی که با فعالان اصلاح‌طلب دارد آنها را دعوت به صبر و مدارا در این حوزه‌ها می‌کند. انتظار می‌رود رییس‌جمهوری و همکارانش در شورای امنیت ملی و وزارت کشور، استاندار‌های با معاونت‌های مربوط تلاش‌های خود در این حوزه تداوم و استمرار بیشتری دهند.

۴ فکر می‌کنید فشار بر این دولت ناشی از چیست؟

کسی بقیه متهمان وضعیت فعلی را نگرفته است که شما باعث و بانی این داستان هستید. اینها به‌دکارند و باید پاسخ بدهند، اما طلبکار شده‌اند.

آیا ما همه این ناهنجاری‌ها تصحیر یک شخص است؟ ما که پادمان است عده‌ای برای همین جریانات سینه می‌زنند. پادمان است یک جمعیتی بودند که این محصول کارشان است. حالا همه این جمعیت یک نفر را گذاشته‌اند کنار و بقیه طلبکار شده‌اند، به جای اینکه پاسخ بدهد، انگار که حافظه ما ضعیف است و فکر می‌کنند پادمان رفته است که چه‌جا گفتند. به موقع باید نظرات تک‌تک اینها را که ثبت و ضبط است، منتشر کنیم.

به نظر می‌رسد این عده حتی با آمار و ارقام هم سر جدال دارند و نمی‌خواهند مشکلات برچای مانده را ببیزیند و تلاش‌های دولت برای رفع مشکلات، به‌ویژه در سیاست خارجی را طور دیگری تعبیر می‌کنند.

۴ چه چشم‌اندازی از سه سال آینده دارید؟

با تحریم یابی تحریم؟ الان سناریوی الف ما سناریوی تحریم است. سناریوی عملی ما ادامه وضع موجود است. نرخ رشد امسال چیزی حدود دودرصد خواهد بود و سال دیگر بیشتر می‌شود. اما اگر وضعیت مذاکرات به جایی برسد، سناریوی دیگری در اقتصاد ایران باید بازگین شود.

ادامه از صفحه ۳

لزوم همکاری ایران و آمریکا برای نجات خاورمیانه

در غیاب تعامل ایران و عراق به‌عنوان دو قدرت منطقه‌ای در خلیج‌فارس، شورای همکاری ۳۳ساله خلیج‌فارس ناکارآمد و غیرفعال شده است. به عبارت عملی، این شورا از بین رفته است. در ماه مارس، شکافی بی‌سابقه در بین اعضای شورای همکاری به وجود آمد. دولت‌های بحرین، عربستان سعودی و امارات متحده عربی سفرای خود را از شهر دوحه پایتخت قطر فراخواندند. این سه کشور از حمایت قطر از گروه اخوان‌المسلمین خشمگین بودند. اخوان‌المسلمین از نظر ایدئولوژیک اصول محافظه‌کارانه خاندان‌های سلطنتی خلیج‌فارس را به چالش می‌کشد. عمان به‌عنوان عضو دیگر شورای همکاری، روابطی تنش‌آمیز با عربستان سعودی به دلیل میانجیگری‌اش بین ایرانیان و آمریکایی‌ها دارد. ایرانیان معتقد هستند که روند صالح از ابتدا به دلیل سیاست‌های اسرائیل شکست خورده است. برای دهه‌ها، جهان عرب نسبت به اشغال سرزمین‌های فلسطینی به دست اسرائیل خشمگین و به آمریکا برای محافظت از حقوق فلسطینی‌ها وابسته بود. همچنین با مخالفت اسرائیل با راحل دو کشور، مذاکرات صلح شکست خورده است. اعراب نیز دیگر ایالات متحده را به دلیل حمایت قید و شریطن از اسرائیل به چالش نمی‌کشند. نیروهای ارتش اسرائیل از اوایل ماه جولای نوار غزه را آماج حملات خود قرار داده است. تاکنون یک‌هزار و ۲۲۲ فلسطینی کشته شده و ۲۰۰ هزار نفر آواره شده‌اند. بیش از یک‌هزار خانه فلسطینی نیز نابود شده است. در حالی که «حان‌اشرای» یکی از اعضای کمیته اجرایی سازمان آزادیبخش فلسطین اقدامات اسرائیل را «جنایات جنگی» و «قتل‌عام عمدی» توصیف می‌کند، جهان عرب هیچ اقدامی را برای دفاع از فلسطینیان انجام نداده است. شیمون پرز، رییس‌جمهور اسرائیل مدعی شده است که «این جنگ یک ویژگی مشخص دارد: جهان عرب دیگر در برابر اسرائیل نیست، این تغییر باعث به حاشیه رانده‌شدن مساله فلسطین و از دست‌دادن ارتباط اتحادیه عرب با آن شده است. همزمان لیبی به طور رسمی یک کشور شکست‌خورده است و یمن به‌عنوان یک کشور مهم دیگر عربی در آستانه تبدیل‌شدن به یک کشور شکست‌خورده است. عربستان سعودی که از سوی دولت اسلامی (داعش) تهدید می‌شود، به‌تازگی ۴۰ هزار نیروی خود را در مرز با عراق مستقر کرده است. برای سال‌ها، دولت اسلامی عراق و شام از سوی برخی حامیان ثروتمند سیاسی شیعه عراق را به چالش بکشد و سپس ساقط‌کردن حکومت بشار اسد در سوریه، حمایت می‌شد تا از این راه عمق استراتژیک و نفوذ ایران در منطقه محدود شود. غولی که آنها خلق کرده‌اند امروز رها شده و ممکن است به‌زودی آنها را ششکر کند. در روز چهارم جولای، ابوبکر البغدادی رهبر دولت اسلامی و مردی که ۱۰ میلیون فضل در سر دارد، در معرض دید عموم ظاهر شد تا امانت نماز جمعه هزاران مسلمان را در مسجد اعظم موصل برعهده گیرد. هیچ نشانه‌ای از ترس در وی نبود. البغدادی مدتی قبل‌تر خود را خلیفه دولت جدید اسلامی خوانده و تلاشسته بیعت تمامی مسلمانان شده بود. از آنجایی که ماهیت خلافت، سیستمی دولت-ملتی را به رسمیت نمی‌شناسد، البغدادی به طور عام مشروعیت تمامی حکام عرب به‌ویژه پادشاهی‌های عربی و دولت‌های عرب خاورمیانه را به چالش کشید. سیاست جدید آمریکادر خاورمیانه از سیاست دهه‌های گذشته فاصله گرفته و دیگر علاقه‌ای به سرمایه‌گذاری سنگین مادی و خونی برای بلندبند ندارد. در همین حال موقعیت سلطه‌گرانه آمریکا در منطقه در آستانه فروپاشی است. به دلیل بحران کنونی در منطقه واشگتن نمی‌تواند روی متحدهن عرب خود حساب باز کند و متحدهن آمریکا نیز نمی‌توانند روی این کشور به‌عنوان یک ابرقدرت که توانایی کمک به آنها برای مقابله با چالش‌های پیش‌رویشان را داشته باشد حساب کنند. باراک اوباما، رییس‌جمهور آمریکا به آن اندازه باهوش است که این کشور را وارد ماجراجویی‌های جدید نکند. در حالی که بازنگران کلیدی منطقه یعنی مصر، عربستان سعودی و پاکستان با چالش‌های داخلی خود دست و پنجه نرم می‌کنند، یک ژئواستراتژی جدید شامل عناصر زیر ضروری و لازم است.

۱- چین و هند به‌عنوان قدرت‌های آسیایی در همکاری با

روسیه و ایران لازم است تا نقشی فعال‌تر بازی کنند.

۲- ایران و ترکیه به‌عنوان محورهای ثبات آینده در منطقه باید مسوولیت‌های بزرگ‌تری را برعهده گیرند.

۳- ایالات متحده باید تغییری عمده در رویکرد خود در سیاست خارجی را طور دیگری رفته است که چه‌جا گفتند.

۴- پرورنده هسته‌ای ایران به‌عنوان بحرلی غیرضروری و جعلی، باید در کوتاه‌ترین زمان ممکن بسته شود.

۵- گفت‌وگویی با محوریت بحران‌های منطقه‌ای باید بین تهران و واشگتن شکل بگیرد.

۶- جنگ با تروریسم باید اولویت اصلی بحث‌ها در بین قدرت‌های منطقه‌ای و بین‌المللی باشد.

۷- یک سیستم منطقه‌ای شامل ایران، عراق و شورای همکاری خلیج‌فارس باید برای حفاظت از صلح، امنیت و ثبات در خلیج‌فارس ایجاد شود.

۸- ساختاری جدید برای صلح و ثبات منطقه‌ای گسترده‌تر باید به سرعت ایجاد شود.

ایران به طور پیوسته به جامعه بین‌المللی درباره احتمال تهدید فرامرزی سلفی‌های جهادگرا هشدار داده است. اولویت وجودی تهدیدات علیه سوریه و عراق، موج تغییر در حرکت بهار عربی، رشد تروریسم، جنگ‌های داخلی و فرقه‌ای که سراسر خاورمیانه (و شمال آفریقا) را در بر گرفته، عقب‌نشینی آمریکا از عراق و احتمالاً افغانستان، تغییر دامنش به دولت اسلامی و اعلام خلافت و افزایش شمار افراط‌گرایان می‌تواند چشم‌انداز ژئوپلیتیک خاورمیانه را تغییر داده و نظم دولت-ملت در جهان عرب و منطقه را به لبه سقوط ببر. اقدامات موثر برای جلوگیری از این سناریو باید به اولویت جامعه بین‌المللی تبدیل شود. ایران و آمریکا می‌توانند نقشی عمده در این زمینه بازی کنند.